

خدا در قرآن ... عجایب قرآن ... اسماء الہی

قرآن کتاب اوست ؛ سخن اوست و بهترین آینه برای نمایاندن صفات اوست . اندیشیدن در صفات خدا و گشودن در دل به روی این اسماء ، مجالی است برای شناخت او و پی بردن به عظمت و زیبایی خداوند و متنانتی که این وجود بی کرانه در قدرت خویش دارد . راستی تو چه صفاتی از خداوند را می شناسی ؟ کدام یک را به حقیقت درک کرده ای ؟ آیا درک و فهم هر یک از صفات خداوند سر خضوع تو را در برابر بارگاه او فرود نمی آورد ؟ پیامبر (ص) برای خداوند نود و نه اسم ذکر می کند و می فرماید : « برای خدا نودونه اسم است ؛ هر که خدا را با آنها بخواند ، خدا دعای وی را اجابت کند و هر که آنها را بشمارد ، داخل بهشت شود ». (منظور از شمردن این اسماء ، ایمان آوردن به آنهاست .)

در قرآن ۱۲۷ صفت برای خداوند ذکر شده . مجموعه‌ی این صفات ، تجلی گر عظمت و کبریایی خداوند است . در حقیقت اعمال ما سبب تجلی هر یک از صفات او می شود ضمن آن که خداوند ، خود « خیر الحاکمین » است و بنا به حکمت خویش ، در اسباب و واسطه‌های مختلف و در تصاویر متنوع زندگی متجلی می شود . از آنجایی که صفات خداوند عین ذات او هستند ، هر یک از صفات او در حقیقت نام دیگری از او هستند ، لذا صفات خدا را « اسماء حسنی » گویند . با هم مروری بر اسماء حسنی که در قرآن آمده می کنیم : « الله - احد - اول - آخر - اعلى - اکرم - اعلم - ارحم الراحمین - احکم الحاکمین - احسن الخالقین - اهل التقوی - قیوم - قاهر - کریم - کبیر - کافی - قدیر - غفار - شهید - شاکر - لطیف - محیط - مجیب - مجید - مولی - متعال - نور - نصیر و ... »

با نظری بر اسماء مذکور می بینیم که خداوند هم « خیر الماکرین » است و هم « خیر الراحمین » ؛ هم « قهار » است و هم « رئوف ». خداوند نسبت به تمام بندگانش لطف دارد و « دائم اللطف » است . گاهی لطف خدا در اموری است که ما آن را در نمی یابیم و شاید چند بعد تازه به حکمت آنچه پیش آمده بود ، پی ببریم و لطف خداوند را درک کنیم . خداوند حتی به آنها که از یاد او غفلت می ورزند ، فرصت می دهد ، عیب‌های آنها را می پوشاند و آنها را به درگاه خویش می خواند . اما در این میان ، افرادی هستند که توان درک فرصت‌هایی را که خداوند به آنها می دهد ، ندارند ؛ آن قدر قلبها یشان را از آلودگی‌ها پر می کنند که از آن پرده‌ی سفید و صفحه

ی پاک ، جز توده ای سیاه باقی نمی ماند . توده ای تیره که دیگر قابلیت پذیرش خوبیها را ندارد . قلبی سخت که دیگر جایی برای نشستن یاد خدا و تابیدن نور او در آن نیست . این سیه قلبهای ، از درگاه خدا رانده می شوند: و دردهایشان بی دوا می ماند . با هم مروری بر این آیان می کنیم ؛ آیاتی که از رحمت خداوند حکایت میکنند:

« ولی آن کس که توبه کند پس از ستمگریش و شایستگی گزیند ؛ خداوند توبه‌ی او را بپذیرد و خداست آمرزنده‌ی مهربان - - - سوره‌ی مائدۀ آیه‌ی ۳۹ » « هر که از شما به نادانی ، بدی انجام دهد ، سپس بازگردد از آن عمل و آن را اصلاح کند ؛ همانا (خداوند) آمرزنده و مهربان است . - - - سوره‌ی انعام ، آیه‌ی ۵۴ » « آگاه باش . به درستی که خداوند آمرزگار بخشنده است . - - - سوره‌ی شورا ، آیه‌ی ۵ » « همانا خدا همه‌ی گناهان را بیامزد ؛ به درستی که او آمرزنده‌ی مهربان است . سوره‌ی زمر ، آیه‌ی ۵۳ » « ... خشم آورد خدا بر او ، دورش کند (از خویش) و او برای عذابی بزرگ آماده کند . - - - سوره‌ی نساء ، آیه‌ی ۹۳ » « و قرآن رهگشای دلهای ماست که اگر آن را راهنمای خویش قرار دهیم و روز به روز بر ایمان خویش بیفزاییم ، خداوند نیز ما را در دریای رحمت خویش غرق می سازد . آنچنان که حتی غم و غصه‌های دنیا در نظرمان شیرین می آید و حادثه‌های تلخی که گاه در زندگی اتفاق می افتد و در نظرهای کوتاه بین دور از لطف خداوند به شمار می آیند ، همه دلنشیں و زیبا می شود .

« عجایب حروف »

کتاب آسمانی ما قرآن سراسر معجزه است . معجزه‌ای که کهنه نمی شود و هر چه می گذرد شگفتی‌ها و رازهای دیگری را نمایان می سازد . حروف مقطعه قرآن در ابتدای سوره از شگفتی‌های این کتاب آسمانی به شمار می رود و منشاء بحث‌ها و بررسی‌های زیادی بوده است . برخی گفته اند از نامهای خداوند هستند . بعضی هم می گویند « اسم اعظم » پروردگار را ارائه می دهند .

گروهی در مورد آیه‌ی شریفه « الٰم ذلک الكتاب لاریب فیه » می گویند بدین معنی است که : ما به وسیله همین حروف کتابی را که در آن هیچ شک و تردیدی نیست حفظ و حمایت کردیم و این حروف در دسترس هم هست قرآن کسی که ادعا می کند می تواند شبیه آن را بیاورد به مبارزه می طلبیم . و بالاخره بسیاری دیگر می گویند : الله اعلم .

اما با ظهور کامپیوتر، زمنیه برای تحقیق بیشتر بر روی قرآن باز شد، چند سال پیش، یک محقق مصری به نام

«رشاد خلیفه» به نتایج جالبی رسید. رشاد خلیفه به وسیله شمارش دریافت که آغاز هر سوره با حروفی

مشخص است که این حروف در مقابل حروف دیگر به نسبت بیشتری در آن سوره تکرار شده‌اند و به کار رفته‌اند

. بدین ترتیب می‌بینیم که حروف ق در یک سوره بیشتر از دیگر حروف تکرار شده و تعداد به کار رفتن آن در آن

سوره بیشترین نسبت را در قرآن مجید دارد. همین طوراً م در سوره‌ی بقره و از سویی تعداد همین حروف

نیز به ترتیب سیر نزولی دارند. یعنی به ترتیب الف و بعد لام و بعد میم بیش از بقیه به کار رفته‌اند. به تعداد

هر یک توجه کنید:

الف: ۴۵۹۲ بار ----- ل: ۳۲۰۴ بار ----- م: ۲۱۹۵ بار

الف: ۲۵۷۸ بار ----- ل: ۱۸۸۵ بار ----- م: ۱۲۵۱ بار

یا در سوره‌ی عنکبوت باز هم این سیر نزولی میان سه حرف را می‌بینیم:

الف: ۷۸۴ بار ----- ل: ۵۵۴ بار ----- م: ۳۴۴ بار

و یا در سوره‌های مبارکه‌ی روم و رعد نیز بدین ترتیب.

همان طور که دیدیم در همه‌ی موارد، این حروف بیش از ... ال م آغاز گشته‌اند. نیز در میان سوره‌های

دیگری که در مدینه نازل شده‌اند از نظر محاسباتی به میزانی بیشتر از سوره‌های دیگر مکی موجود در قرآن

هستند.

جالب این که، سوره‌ایی که با ال ر آغاز شده‌اند، یعنی سوره‌های «ابراهیم، یونس، هود، یوسف و حجر»

که چهارتای آنها به صورت متوالی نازل شده‌اند و وقتی به هم اضافه شوند نسبت به تکرار سه حرف ال ر در آنها

در مقایسه با همه سوره‌های مکی ذکر شده در قرآن مجید بیشتر است.

اطلاعات جمع آوری شده در مورد سوره اعراف هم به همین نتیجه رسیده است، یعنی ال م ص بیشتر از سایر

حروف در این سوره آمده‌اند.

ولی جالب تر این که در سوره «یس» این موضوع به صورت عکس به خود گرفته، زیرا ترتیب حروف برعکس

شده است. در این سوره برخلاف سایر سوره‌ها حرفی که به حساب ابجد پس از س قرار دارد قبل از آن آمده

(در حالی که در سایر سوره ها ، ترتیب ابجد رعایت شده بود) و شاید به همین جهت تکرار حروفی و س در این سوره کمتر از دیگر سوره های مکی و مدنی است .

رشاد خلیفه در مورد نقش عدد ۱۹ در قرآن به نتایج خاصی رسیده است . وی می گوید خداوند با این عدد بر کفار برهان می آورد ؛ آنهایی که می گویند قرآن ساخته‌ی دست بشر است (آیات ۱۸ تا ۲۶ سوره مدثر) : « اوست که فکر و اندیشه بدی کرد پس خدایش بکشد که چقدر اندیشه غلطی کرد باز هم خدایش بکشد که چه فکر خطایی نمود . باز اندیشه کرد ، پس روی ترش نمود و چهره در هم کشید . انگار روی از اسلام و قرآن گردانید و تکبر آغاز کرد و گفت که این سحر و پیمان سحر انگیزی هیچ نیست . این آیات جز گفتار بشری بیش نیست . ما این منکر و مکذب قرآن را به آتش دوزخ افکنديم . تو چه دانی که سختی و عذاب دوزخ تا چه حد است . شراره آن هیچ باقی نگذارد و همه را بسوزاند . آن آتش بر آدمیان در نهد . بر آن آتش نوزده تن موکلنده . ماخازنان دوزخ را غیر از فرشتگان عذاب ، قرار ندادیم و تعداد آنها را جز برای گمراهی و محنت کفار نوزده نگردانیدیم و اهل کتاب هم یقین کنند و بر آن یقین مومنان بیفزایند . »

رشاد خلیفه در تفسیر این معما ها می گوید : بسم الله الرحمن الرحيم از ۱۹ حرف تشکیل شده است و هر یک از کلمات آن نیز نوزده بار یا مضربی از ۱۹ تکرار شده است . مثلاً : اسم ۱۹ بار ، الله ۱۴۲ بار ، الرحمن ۳۵۷ بار ، الرحيم ۱۱۴ بار . و از طرف دیگر ، تمامی حروف مقطعه در اوایل سوره آمده اند و به اندازه مضربی از عدد نوزده در قرآن تکرار شده اند : حرف ق در سوره ق ۱۹-۳ ۵۷ بار ، حرف کهیعص در سوره مریم ۱۹-۷ ۷۹۸ بار ، حرف ن در سوره القلم ۱۹-۷ ۱۳۳ بار ، دو حرف ی و س در سوره یس ۱۹-۱۵ ۲۸۵ بار ، دو حرف ح و م ۱۹-۱۱۴ ۲۱۶۶ بار . در همه‌ی سوره هایی که با آنها شروع می شدند : حروف ع س ق در سوره شورا ۱۹-۱۱ ۲۰۹ بار ، حروف الف لام میم در سوره رعد ۱۹-۱۵۰ ۱=۷۹*۱۹ بار و ...

همچنین ، آیه « حسبی ا ... و نعم الوکیل » از ۱۹ حروف تشکیل شده است . یا « لا حول ولا قوت الا بالا... » ، ۱۹ حرف دارد . و هم آیاتی که مومنان برای دفع شر و در امان ماند از بدی به کار می بردند .

آیا همه‌ی اینها تصفی است ؟ آیا قوانین ، احتمال وجود این همه تصادفات منظم و پی در پی را نفی نمی کند ؟ آیا جز این است که اینها ترتیب خاصی و با نظم و قدرتی فرای قدرت بشری ترتیب داده شده اند ؟ هیچ نویسنده

ای نمی تواند با خود این قرار را بگذارد که مثلاً من فلان حرف را در نوشته هایم الزاماً این قدر تکرار کنم و یا مجموع حروف جمله ای را طوری تنظیم کنم که ۱۹ حرف بشود.

از طرف دیگر برخی آیات از وسط سوره بر پیامبر نازل می شدند و یا به تدریج بود که یک سوره بر پیامبر نازل می شد و شاید هم تکمیل آن مدتی به طول می انجامید و پیامبر (ص) از ابتدا و انتهای سوره هم اطلاعی نداشتند.

اطلاعات جمع آوری شده همچنین نشان داده است که در میان برخی کلمات متضاد هم تساوی عددی وجود دارد:

حیات ۱۴۵ بار ----- ممات ۱۴۵ بار

دنیا ۱۱۵ بار ----- آخرت ۱۱۵ بار

ملائکه ۸۸ بار ----- شیطان ۸۸ بار

حر (گرما) ۴ بار ----- برد (سرما) ۴ بار

آیا اینها هم تصادفی است؟ کتابی که هم از لحاظ معنا بی همتاست و هم از لحاظ لفظ و هم عجایب آن تمامی ندارد چگونه می تواند جای انکار باقی بگذارد؟ کتابی که هر چه می گذرد باز هم جای حرف و بحث باقی دارد و

همان طور که پیامبر اکرم (ص) فرموده اند « انه کتاب لا تنقضی عجائبه ». که آنچه ذکر شد نیز ذره ای از دریای بیکران شگفتی های قرآن است. همان طور که پروردگار نیز فرمونده اند « ...الذی انزل الكتاب بالحق و

المیزان - - سوره شورا ، آیه ۱۷ «

و این کدام میزان است؟ این همان میزانی است که همه چیز ، حتی یک مو را به سنجش می گیرد و فرو گذار نمی کند.

« کلام آسمانی »

تو بهترین کلامی ... تو بهترین کتابی ... در آسمان دل ها ... تو مثل آفتایی
 تمام سوره هایت ... نوید رستگاری است ... و باغ آیه هایت ... پر از گل و قناری است
 تو راز زندگی را ... برای من گشودی ... در اوج بی پناهی ... پناه من تو بودی

مرا بخوان همیشه ... به باغ آیه هایت ... که خوانمت چو حافظ ... به « چارده روایت »
 چرا که شعر حافظ ... گرفته از تو زیور ... تویی برای شاعر ... همای سایه گستر
 چقدر با شکوه است ... همیشه با تو بودن ... پیام ها گرفتن ... سرودها سرودن
 - اسد الله شعبانی -

« امیدوار کننده ترین آیات قرآن »

ابوحمزه ثمالي از يكى از امامين همامين ، روایت کرده است که : اميرالمؤمنين (ع) روزی خطاب به اصحاب
 خود فرمود : کدامیک از آیات کلام الله مجید نزد شما امیدوار کننده ترین است ؟ بعضی گفتند :
 « همانا خداوند مشرک را نمی آمرزد و می آمرزد پايين ترا از شرك را برای کسی بخواهد -- سوره ی نساء ،
 آيه ی ۴۸ »

حضرت فرمود : نیکو آیه است ، اما امیدوار کننده ترین آیات برای غفران و آمرزش معاصی نیست .

عده ای دیگر گفتند آیه ی : « و کسی که به کاری زشت بپردازد یا ستم بر خویشتن کند و سپس از خدا آمرزش
 خواهد ، ببابد خداوند را آمرزنده ی مهربان -- سوره ی نساء ، آیه ۱۱۰ »
 حضرت فرمود : نیکو آیه است ، اما آیه ی مورد نظر نیست .

بعضی دیگر گفتند آیه « بگو ای بندگانم که با گناه با نفس خود اسراف می ورزید ، از رحمت خدا مایوس نباشید
 ، چون خداوند جمیع گناهان را می آمرزد . -- سوره زمر آیه ی ۵۳ »

حضرت فرمود : نیکو آیه است ، اما آیه ی مورد نظر نیست . آیا آیه ی دیگری نمی دانید که به نظر شما امیدوار
 کننده ترین آیات قرآن باشد ؟

اصحاب عرض کردند : نه يا اميرالمؤمنين ، به خدا سوگند چيزی در نزد ما نیست که بخوانیم .

امام فرمود : از حبیبم رسول خدا (ص) شنیدم که فرمود : « امیدوار کننده ترین آیه در قرآن این آیه ی شریفه
 است : و بپای دار نماز را هر دو سر روز و پاره هایی از شب . -- سوره هود ، آیه ی ۱۱۴ »

سپس پیامبر (ص) فرمود : « يا على ، به خدایی که مرا بشیر و نذیر قرار داد و مبعوث به رسالت گردانید ، اگر
 يكى از شما به وضو قیام کند ، گناهان و معاصی او از اعضای بدنش فرو می ریزد تا وقتی که با صورت و قلب خود

متوجه قبله شود ، از قبله و نماش بر نگردد مگر آنکه جمیع گناهان او بربزد و هیچ گناهی بر صحیفه عملش باقی نماند همچون روزی که از مادر متولد شده باشد و هرگاه ما بین دو نماز گناهی از او صادر شده باشد با خواندن نماز آمرزیده شود و از گناهان پاک گردد . «

آنگاه پیامبر نمازهای پنجگانه را که موجب آمرزش هستند ، شماره کرد و فرمود : « یا علی ، بدان که منزلت نمازهای پنجگانه برای امت من مانند نهری است که بر در خانه‌ی یکی از شما باشد . اگر شخصی بدنش چرکین باشد و هر روز پنج بار در نهر شستشو کند آیا چیزی از آن چرکها باقی خواهد ماند ؟ سوگند به خدا ، نمازهای پنجگانه برای امتم چنین است که تمام گناهان را پاک می‌کند و تیرگی قلبشان را می‌برد . »

به نقل از حجت الاسلام رحیمیان :

« احترام به قرآن »

گاهی به دلایلی ، با قرآن‌هایی که در کیف دستی داشتیم ، به محضر امام می‌رسیدیم . در دفعات اولیه ، بدون توجه ، قرآن را نیز همراه با چیزهای دیگر از کیف بیرون آورده و روی زمین می‌گذاشتیم ؛ اما یک بار که حضرت امام مراقب بودند ، فرمودند : « قرآن را روی زمین نگذارید ! » و بلافاصله دستشان را جلو آوردند و آن را گرفته و روی میزی که کنارشان بود گذاشتند . و بعد ما متوجه شدیم که چون حضرت امام روی کانپه نشسته بودند و نمی‌خواستند که قرآن روی زمین و پایین تر از ایشان قرار بگیرد ، آن عمل را انجام دادند .

« تبرک قرآن !؟ »

یک بار ، یک نفر تعدادی از قرآن‌های قطع کوچک را که فقط محتوی چند عدد از سوره‌های قرآن است آورده بود تا حضرت امام امضا کنند و برای رزمندگان جبهه‌ها هدیه ببرد . چون تعداد قرآنها زیاد بود گفتیم که این کار وقت حضرت امام را می‌گیرد و باعث زحمت معظم له می‌شود . آن شخص اکتفا کرد که قرآنها به دست حضرت امام برسد و به اصطلاح او ، به دست حضرت امام تبرک شود ؛ و اضافه کرد : « همین که این قرآنها با دست حضرت امام لمس شده باشد ، برای بچه‌های جبهه‌ها ، بسیار خوشحال کننده است . »

ما هم قبول کردیم و قرآنها را که در یک پاکت بزرگ بود نزد حضرت امام بردیم . در آخر که می‌خواستیم از خدمت حضرت امام برگردیم یکی از آقایان پاکت محتوی قرآنها را برداشت و به طرف دست حضرت امام برد .

حضرت امام به گمان آن که طبق معمول که گاهی نبات و امثال آن را برای تبرک به نزدشان می بردیم ،

دستشان را جلو آوردند و وقتی چشمشان به داخل پاکت افتاد ، فرمودند : « چیه ؟ »

به عرض رسید ، اینها قرآن‌هایی است شامل چند سوره ، و خواسته اند که برای جبهه تبرک شود !

حضرت امام که همیشه حرکاتش کاملاً آرام و معتدل بود ، ناگهان به طور بی سابقه و با شتابی مضطربانه

دستشان را عقب کشیدند و با لحن تنده و عتاب آمیز فرمودند : « من قرآن را تبرک کنم ؟ ! این چه کارهایی است

می کنید ؟ ! »

منابع :

- ۱ بوسستان قران / به کوشش جواد جزینی
- ۲ چهل داستان درباره ای نماز و نمازگزاران / تنظیم و گردآوری : حاج یدالله بهتاش
- ۳ گلهای باغ خاطره / تهیه کنندگان : فتح الله فروغی ، احمد برادری ، سید احمد براززاده ، علیرضا فتحیان ، علی تاجدینی

مبادی مابعدالطبیعی هنر

نویسنده: غلامرضا اعوانی

منبع: کتاب حکمت و هنر معنوی

هنگامی که می خواهیم از مبادی هنر از دیدگاه عرفانی سخن بگوییم، نخست لازم است به چند نکته یا چند

سؤال اصلی توجه کنیم که یکی از آنها این است که آیا اصولاً هنر در دین ضرورت دارد یا خیر؟ سپس باید

ببینیم که رابطه دین و متافیزیک (مابعدالطبیعه) چیست و توجه کنیم که دیدگاه عرفانی یا مابعدالطبیعه چه

معنایی دارد. وقتی از مبادی مابعدالطبیعه هنر سخن به میان می آید، منظور همان مبادی الهی هنر است و اینجا

باید ببینیم که مبادی الهی هنر چه نوع مبادی است؟ البته می توان به جای مبادی مابعدالطبیعی، حتی لفظ

مبادی حکمی هنر را به کار برد که به نظر بندۀ این الفاظ همگی مترادف هستند و البته در اینجا ما قصد نداریم

که به بحث الفاظ بپردازیم.

اما نکته دیگر این است که در دنیا و فرهنگ جدید، هنر و بویژه هنر دینی، بشدت مورد سوء تعبیر واقع شده است.

از نظر اکثر مردم هنر یک جنبه عاطفی صرف دارد و هنر مربوط به اشیاء زائد و تجملی یا لوکس تلقی می‌شود یا چیزی تصور می‌شود که وجود آن برای دین ضرورت ندارد و حتی ممکن است این طور تصور بشود که امری حرام است. اما ببینیم که در اینجا مراد ما از هنر چیست؟ آن هنری که در دین ضرورت دارد و اینجا از آن به هنر مقدس تعبیر می‌شود، چیست؟ قبل از هر چیز لازم است بین هنر مقدس و هنر غیر مقدس هم تفاوت قائل شویم، یعنی هر هنر دینی هنر مقدس نیست در حالیکه برعکس هر هنر مقدسی هنر دینی هم هست. هر چیزی که هنر مقدس است یک هنر دینی است ولی چنان نیست که هر چیزی که هنر دینی باشد، یعنی یک موضوع دینی داشته باشد، واقعاً هنر مقدس باشد. حال سؤال این است که هنر مقدس چیست؟ و چه چیزی هنر را مقدس می‌کند؟ برای اینکه به این سؤال پاسخ بدهیم، اول باید به سؤال دیگری پاسخ بدهیم و آن این است که خود هنر چیست؟ از طرف دیگر انسان موجودی است که هم داننده است و هم سازنده. انسان به اصطلاح بر صورت خداوند خلق شده است. یک صفت او سازندگی یا به تعبیر یونانیان Poiesis است، و هنر با این صفت خلق و آفرینش و سازندگی ارتباط دارد. البته باید گفت هر نوع سازندگی هنر نیست؛ هنر آن نوع سازندگی است که با زیبایی توأم باشد و غایت آن زیبایی و بیان زیبایی باشد. در ضمن باید اضافه کنیم که زیبایی یک صفت الهی است و اصولاً لازمه واقعیت و حقیقت و وجود، زیبایی است و خداوند همه چیز را زیبا آفریده است. اگر این تعریف را برای هنر بپذیریم، باید ببینیم که با این تعریف چگونه می‌توان به تعریف هنر مقدس رسید. اول باید پرسید که ما چه چیزی را مقدس می‌گوییم؟ مقدس چیزی است که در آن حضور الهی باشد؛ یعنی امر الهی در آن حاضر باشد. مثلًاً ما اولیا مقدس می‌گوییم به دلیل اینکه خودشان حضور الهی هستند یا اولیا مقدسند برای اینکه همیشه خداوند در آنها حضور دارد یا آنان پیوسته در محضر حق‌اند. اولیا عین حضور و قرب الهی‌اند. رسول اکرم (ص) در حدیثی فرمود: تنام عینی و لاینام قلبی یعنی چشم من می‌خوابد ولی قلب من نمی‌خوابد یعنی قلب من همیشه در حالت خواب هم عین حضور الهی است. بنابراین یک مسجد یا معبد را مقدس می‌گوییم

چون مکان حضور و قرب حق است و به همین دلیل هنر مقدس هم، هنری است که در آن حضور و قرب حق باشد و دیدن آن، انسان را به یاد خدا بیاندازد.

موسیقی می‌تواند مقدس باشد و در عین حال می‌تواند دنیوی و غیر مقدس هم باشد؛ معماری می‌تواند مقدس باشد به این معنی که انسان را از کثرت متوجه وحدت بکند، او را از غفلت و نسیان کنده به بارگاه قرب الهی برساند یا بر عکس عمل کند. پس هنر مقدس هنری است که خدا را فرض می‌کند و چیزی که خدا را فرض نکند و خدا و حضور الهی در آن نباشد، مقدس نیست. اما ببینیم که آیا به طور کلی هنر مقدس و هنر بنا به تعبیری که فرنگیها دارند جنبه ترانساندانس (تعالی) دارد یا جنبه ایمنانس؟ خداوند یک جنبه ترانساندانس (یعنی تعالی و تنزیه) دارد و یک جنبه ایمنانس (یعنی ظهور) دارد. هنر همیشه جنبه ایمنانس دارد. هنر یک امرانتزاعی ذهنی نیست بلکه واقعیتی است که بیش از هر چیز در زندگی تجلی و ظهور دارد و اصلاً زندگی ما با هنر ارتباط دارد. بیست و چهار ساعت شبانه روز را در فضا و محیطی زندگی می‌کنیم که چه بخواهیم یا نخواهیم با هنر مرتبط است و این اهمیت هنر را در زندگی روزمره، و اهمیت هنر مقدس را در فرهنگ دینی به خوبی مشخص می‌کند. انسان در دنیا زندگی می‌کند، در بازار مشغول معاش است، در مدرسه و دانشگاه درس می‌خواند، در منزلی زندگی می‌کند، در مسجد نماز می‌گزارد و در کلیسا عبادت می‌کند، همه اینها از مظاهر هنر است و نوع هنر آنها مؤثر است. یعنی اینکه این خانه را ما چگونه ساخته باشیم؛ زشت ساخته باشیم یا زیبا، به سبک سنتی ساخته باشیم یا ضد سنتی، همه این انواع در نفسانیت ما تأثیر می‌گذارد. اینکه کوچه و بازار و خیابان را چگونه ساخته باشیم در نفسانیت ما تأثیر دارد. می‌شود مسجد را طوری ساخت که اثر آن دو رکعت نمازی که در آنجا خواندیم را حتی خنثی بکند، یعنی آن معنویتی را که حاصل از عبادت است از بین ببرد. اکثریت قریب به اتفاق مردم در فضای نفس زندگی می‌کنند و نفس انسان تأثیرپذیر است. پس معماری و محیط می‌تواند طوری باشد که در نفس القاء معنویت کند یا بر عکس اثر معنویت را تا اندازه‌ای از بین ببرد.

قبل‌آذکر شد که جمال و زیبایی با حقیقت ارتباط دارد و جمیل یکی از اسماء حق است. در حدیث آمده است که ان الله جمیل و یحب الجمال یعنی خداوند زیباست و زیبایی را دوست دارد. البته هر کمالی مستلزم جمال هر جمال مستلزم کمال است. ما نباید جمال را از کمال منفک کنیم. کمال خودش زیباست، خواه کمال کمال

نفسانی باشد، خاہ فضیلت باشد که فضیلت کمال و جمالش نفس است، یا زیبایی بیرونی و جمال محسوس باشد که آن هم زیباست. بنابراین جمال ذاتاً با کمال ارتباط دارد و به همین جهت است که در قرآن از اسماء الهی به اسماء حسنی تعبیر شده است. منظور از اسماء حسنی، اسمایی است که زیباست و منشأ حسن است. در اسمای حسنای خداوند کمال با جمال توأم شده است. احسان به معنای زیبایی هم آمده است و در حدیثی آمده کتب اللہ الاحسان و علی کل شیء یعنی خداوند حسن و زیبایی را برهمه چیز نوشته است. اینجا احسان به معنی حسن است. درست است که احسان به معنی فعل نیکو است، ولی فعل نیکو صادر از ذات نیکوست، یعنی فعل نیکو از ذاتی صادر می‌شود که زیباست. خداوند زیبایی را بر هر چیزی نوشته است. محسن از اسمای حسنای الهی است، یعنی فاعل حسن، فاعل خیر و مبدأ کمال است.

نکته دیگری که می‌خواستم اشاره کنم این است که معمولاً زیبایی و هنر را در غرب امروزی یک معنای Subjective یا ذهنی و اعتباری می‌دانند و یک امر عاطفی احساسی تلقی می‌کنند، در حالی که به نظر نگارنده در هنر مقدس، مسئله کلاً فرق می‌کند. هنر مقدس نه ذهنی و سوبژکتیو است و نه عاطفی و یک امر اعتباری است؛ بلکه واقعیت عینی دارد. هنر مقدس از بطن وحی برخاسته است. اگر هنر مقدس باشد لازمه آن وحی است و از بطن و متن وحی الهی ناشی شده است. اولًا هنر مقدس تابع یک قواعد و قوانین عینی در ظهر است. چطور اسمای حسنای الهی در عالم ظاهر شدند و آن ذات نامتناهی بدون اسم و رسم در عالم ظهرور کرده است، همان اصول (البته در حد انسانی) نیز در واقعیت هنر نمودار است. انسان به اعتبار اینکه خلیفه خدادست، صورت الهی دارد و همان صفاتی را که خداوند در خلقت به کار گرفته است، در آفرینش هنری به کار می‌گیرد. خداوند خود را در قرآن چنین وصف کرده است: هو اللہ الخالق الباری المصوّر له الاسماء الحسنی، این سه اسمی که در این آیه آمده است اتفاقاً با هنر ارتباط دارد: خداوند خالق است، باری است، و مصوّر است و بدیع است، در واقع انسان به اعتبار اینکه صورت الهی دارد، این صفات در او تجلی کرده است.

دلیل دوم برای اینکه هنر مقدس عاطفی صرف نیست این است که مورد تعقل و مشهود واقع می‌شود، یعنی انسان آن را در آئینه روح مشاهده می‌کند و تعقل می‌کند. این مشاهده موجب کمال نفس می‌شود، واقعیتی را در

نقس القا و آن را بیدار می‌کند. بنابراین چیزی که مورد شهود و تعقل نفس قرار بگیرد و موجب انتباہ و بیداری و کمال آن شده، یک امر صرفاً عاطفی و ذهنی نمی‌تواند باشد.

دلیل سوم بر عینی بودن هنر این است که وصول به حقیقت است. کسانی که می‌خواهند واقعاً در این باره مطالعه‌ای داشته باشند بهترین اثر کتاب مهمانی افلاطون است که نشان می‌دهد انسان چگونه از مشاهده زیبایی محسوس گرفته، تا مشاهده زیبایی معنوی و معقول بالاخره به مشاهده جمال مطلق که جمال حق باشد، می‌رسد. زیبایی و هنر یک راه است و به نظر نگارنده هنر آسانترین راه برای شناخت یک فرهنگ است؛ همچنین هنر یکی از راههای اثبات دین هم می‌تواند باشد، یعنی اگر شما بخواهید اسلام یا مسیحیت را نشان بدهید یک راهش این است که آن کلیسا و آن مسجد را نشان بدهید. این مؤذنی که اذان می‌گوید، این اذان زیبا خودش واقعیت اسلام را اثبات می‌کند. اینکه یک قاری، قرآن را با عالیترین صدا و با زیباترین صوت می‌خواند خودش یک دلیل حقانیت و صدق قرآن است و نمی‌شود راحت از کنارش رد شد. یا فرض کنید که «آیکنگرافی» (شمایل نگاری مقدس) در مسیحیت که جنبه قدسی دارد یا معماری فلان کلیسای بیزانسی، خودش واقعیت مسیحیت را به بهترین وجهی اثبات می‌کند. اما در هنر غیر مقدس میان دو جنبه حقیقت و جمال، تفکیک قائل می‌شوند و میان حقیقت و جمال ارتباط وجود ندارد. خداوند در تمدن جدید هنرمند و زیبا نیست و بنابراین در هنر غیر مقدس عصر جدید معمولاً میان حقیقت یعنی خداوند و همچنین میان زیبایی تفکیک قائل شده‌اند. یعنی زیبایی پشتونهای از حقیقت ندارد و بنابراین یک امر عاطفی و یک امر نفسانی صرف به حساب می‌آید.

زیبایی چنان که گفتیم مظهر حقیقت و حقیقت مطلق است و حقیقت خداست. خداوند عین سرور و ابتهاج است، پس هر زیبایی لازمه‌اش یک نوع بهجت و سرور و یک نوع ابتهاج نفس است. بزرگی گفته است زیبایی آمیخته‌ای از حقیقت و شادی است، همچنین هنر حقیقی مستلزم نوعی صدق و اخلاص است؛ یعنی هنرمند برای اینکه یک اثر هنری بیافریند و کمالی را در خارج متحقّق کند، مستلزم این است که خود آن کمال در او متحقّق باشد، و گرنه در واقع نوعی دورویی و نفاق می‌شود. یعنی اگر به آن حقیقت نفسانی مخلق باشد و به آن کمال رسیده باشد و سعی بکند آن را در اثر هنری بیافریند، هنر او خالی از دورویی است. او باید به آن کمال نفسانی رسیده باشد و بنابراین هنر با عقل و فهم حقایق ارتباط دارد. هنر حقیقی مبتنی بر حماقت و کودنی

نیست، مبتنی است بر فهم و آن هم فهم حقایق، منتهی بیان این حقایق با زیبایی توأم می‌شود، مثلاً کسی که دیوان حافظ یا سعدی یا مولانا را می‌خواند، می‌بیند که کسی است که واقعاً به معرفت حقایق رسیده و آن را با بهترین زبان بیان کرده است، بنابراین هنر حقیقی با فهم حقایق یعنی با حکمت ارتباط دارد.

اما بین هنر دینی و هنر غیر دینی، تفاوت‌هایی وجود دارد. در واقع هنر دینی، هنر عرضی و دنیوی است و هنر دینی طولی است. از میان تمام موجودات عالم، خداوند انسان را راست قامت آفریده است و در این میان مطلب سری نهفته است و عبث نیست. به تعبیر قرآن افمن یمشی مکبا علی وجهه اهدی ام من یمشی علی سواه السبيل. آیا کسی که چهار دست و پا و واژگونه راه می‌رود به هدایت نزدیکتر است یا کسی که به راه راست می‌رود؟

اینکه انسان راست قامت آفریده شده است یک معنای سمبولیک دارد؛ یعنی قامتی دارد راست و عمودی و طولی، و به تعبیر قرآن مکبا علی وجهه یعنی واژگونه نیست و بنابراین این امر باید در تمامی مظاهر وجود انسان جلوه گر باشد. هنر انسان و تفکر انسان باید عمودی باشد. دین هم یک مسئله عمودی است یعنی به طرف خداست، یعنی یک امر صرف دنیوی نیست. بنابراین هنر حقیقی همیشه به اصطلاح طولی یا عمودی است نه افقی و دنیوی. بزرگی گفته است اگر انسان در یک کلیسا واقعی یا در یک مسجد بایستد، فکر می‌کند که در مرکز عالم ایستاده است یعنی تمام عالم را به بالا می‌بیند ولی اگر در یک کلیسا یا مسجد غیر دینی بایستد (چون امکان دارد کلیسا یا مسجدی باشد که جنبه مقدسی نداشته باشد یا سبکی داشته باشد که سبک غیر دینی باشد) در آن حالت فکر می‌کند که در مرکز عالم نیست، فکر می‌کند مثلاً در وسط تهران یا پاریس ایستاده است. یعنی وجود زمینی را احساس می‌کند و افقی به سوی عالم بالا ندارد.

از خصوصیات دیگر هنر مقدس این است که مبنی بر سمبولیزم یا رمز و تمثیل است. سمبول به معنای انداختن یا پرتاب کردن است، یعنی مثل سکویی است که انسان در آن ایستاده و از آنجا به مراتب عالی پرتاب می‌شود. یک سمبول مثل آئینه شفافی است که حقایق عالم ملکوت را جلوه‌گر می‌کند. یک سمبول یک امر وجودی است و اساس وجود بر سمبولیزم است. قرآن مبتنی بر سمبولیزم است یعنی برای ما مثالی می‌زند و با آن مثال یک قاعده و اصل وجودی را برایمان تبیین می‌کند تک الامثال نضربها للناس و ما یعقلها الالعالمون، یعنی ما این

مثالها را می‌زنیم ولی آن عالم است که معنای حقیقی مثال و رمز را در می‌یابد و از معنای ظاهري به معنای حقیقی رسوخ می‌کند.

اصولاً سمبولیزم اساس خلقت و اساس وحی الهی است و هنر مقدس مبتنی بر علم سمبولیزم است، یعنی هر چیزی در هنر مقدس در واقع رمز یک حقیقت برتر است، رمزی است که انسان را به حقایق برتر هدایت می‌کند و به مُثُل اعلا می‌رساند و در نتیجه باعث نوعی شهود محض می‌شود. یک سمبول، برخلاف آنچه امروزه تصور می‌کنند وضعی و قراردادی نیست، یک امر حقیقی و وجودی است. سمبول حقیقت را طبق یک قانون وجودی بیان می‌کند، سمبول در عین اینکه در یک صورت ظاهر شده است، در عین حال راه به بی‌نهایت دارد. انسان را به بی‌نهایت و به طرف حق هدایت می‌کند و شفافیت دارد. مثل آینه در عین اینکه یک چیز است ولی انسان را به حقایقی مطلق هدایت می‌کند. حالا آیا به این معنی است که هر هنرمند سنتی از سمبولیزم آگاه است؟ ممکن است آگاه باشد یا نباشد، ولی وحی و جهانبینی دینی او را در حالتی قرار می‌دهد که حقایق را از طریق ایمان شهود می‌کند، چون مومن و معتقد است با فراتست ایمانی و اتصال به سنت دینی این حقایق را مشاهده می‌کند و آن را در هنر خودش متجلی می‌سازد. سمبولیزم در هنر غیر دینی اصلًا وجود ندارد، مگر به معنای کاذب و قراردادی که هیچ اصل و اساسی در آن وجود ندارد. چنانکه قبلًا ذکر شد، هنر تابع قوانین ظهور است؛ اما ظهور و اظهار که از مقومات آفرینش هنری است تابع چه قوانینی است؟ ارتباط میان آنها و ما یا حق و خلق، چیست؟ مثلاً از قوانین ظهور یکی این است که ظاهر در مظهر ظهور کرده است و در عین ظهور پنهان است. حق ظاهر است و در عین حال منزه از ظهور است؛ یعنی در مرتبه ذات، تنزیه محض است ولی در عین حال در اثر خودش ظهور دارد یا به تعبیر ابن عربی، هولاهو است یعنی هم در آثار خود هست و هم نیست.

محمد وآل محمد صلی الله علیه وآلہ واسطہ بین خدا وخلق ووسیله تقرب ممکنات الى الله

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله رب العالمين وصلى الله على نبينا محمد وآلله الطيبين الطاهرين لاسيما بقيه الله الأعظم حجه بن الحسن المهدى عجل الله تعالى فرجه الشريف ولعنة الله على اعدائهم اجمعين لا سيما الجبتو الطاغوت واللات والعزى وابنتيهما ومحبتهما بعدد ما احاط به علمه وبعد فضائل امير المؤمنين عليه السلام .

اللهم كن لوليک الحجة بن الحسن المهدی صلواتك عليه وعلى آبایه فیهذه الساعه

وفی کلّ الساعه ولیاً وحافظا وقائدا وناصرا و دليلا وعینا حتیتسکنه ارضک طوعا وتمتعه فیها طویلا.

قال الله تبارک وتعالی : يا ايها الذین آمنوا اتقو اللہ وابتغوا اليه الوسیله و جاهدوا فی سبیله لعلکم تفلحون . سوره

مبارکه مائدہ آیه شریفه ۳۵

در روایات متعدد فرمودند : وسیله تقرب به سوی الله جل جلاله محمد وآل محمد صلی الله علیه وآلہ وسلم است

. امیر مظلوم ماسوی علیه السلام فرمود : منم وسیله و....

غلات از نواصب می گویند : گفتن يا علی يا محمد شرك است و توسل به آل الله شرك است و اين خلاف فرما

يش قران است که می فرما يد تقرب به جوئيد بسوی الله

به وسیله (محمد وال محمد) صلی الله علیه وآلہ وسلم .

غلات نواصب می گویند توسل به اهل البيت شرك است . به انها گفته می شود پس مراد از وسیله چیست ؟ می

گویند مراد نماز ؛ تقوی و...است .

سوال توسل به نماز و تقوی توحید است اما توسل به صاحب نمازو مجسمه و حقیقت نماز وحقیقت تقوی و صاحب

تقوا شرك است !!!؟؟؟؟

اینکه محمد وآل محمد صلی الله علیه واله وسلم واسطه بین خداوند تبارک وتعالی وخلق هستند آیات ذیل :

قال الله تعالى : وما ارسلناك الا رحمة للعالمين . سوره مبارکه انبیاء آیه شریفه ۱۰۷.

در اینجا سه چیز باید معنا شود ارسال ، عالمین ؛ رحمت .

عالمند در اینجا به همان معنای عالمین در رب العالمین است. دلیلی بر استثناء نداریم .

جميع عوالم از ازل تا ابد خداوند تبارک و تعالی رب آنهاست و پیامبر اکرم صلی الله علیه و واله و سلم رحمت برای

آنها وامیرالمؤمنین علیه السلام ولی آنها .

درقصه حضرت مریم دلیل داریم روایت از اهل بیت علیهم السلام که مراد از عالمین زنان زمان خودش هست

۱- ارسال - فرستادن است. باید دید برای چه فرستاده شده . هر ارسال وهر رسالتی معنای ابلاغ پیام ندارد - ارسال

عذاب - طوفان - دم - ارسال شیاطین - و...

درباره انبیاء‌الهی ارسال - فرستادن به منظور فرستادن پیام خداوند تبارک و تعالی است. پیغام رساندن نتیجه خود ارسال است. خود ارسال معنای پیام رساندن ندارد.

وارسلنا الرياح اللواحق- ارسل الرياح ا للواحق - فرستادن بادهایی که درختان را آبستن کند. ارسلنا الشياطين الى الكافرين - برای کافرین تا آنها را گمراه کند.

ارسلنا اليهم الطوفان - ارسلنا صيحه

معنای ارسال خود فرستادن است در ارسال معنای پیام رساندن نیست. ارسال - فرستادن - به حالا به چه منظوری باشد معنای پیام رساندن منظور خارج از خود معنای ارسال است . بله حق تبارک و تعالی به منظوری فرستاده لغت و قرآن مساعد نیست که بگوییم هر جا ارسال و رسالت آمده معنای پیغام رساندن دارد- ارسال جبرئیل به سوی مریم - در آیات دیگر ارسال تشریع است..

اینجا ارسال رحمة للعالمین است. برای وجود کافر؛ مشرک ،مخالف رحمت نیست برای آنها عذاب است. قران کریم که کتاب پیامبر خدا است و کلام خدا : وننزل من القرآن ماهو شفاء ورحمة للمؤمنین ولا یزید الظالمین الا خسارا.

قران برای مومن شفاء است و برای ظالم خسaran و وزر و بال است .

نبی اکرم صلی الله علیه وآلہ وسلم هم همینطور .

ومولا رحمت برای مومنین و عذاب برای دشمنان خدا.

بعضاً ..... به زحمت افتاده اند که رحمت للعالمین با شمشیر چطور جور می آید. برای کفار و جهنمیها و دشمنانش که رحمت نبود با عث عذاب انها شد .

چون بد معنا کرده اند. و آیه شریفه را مربوط به بعث ان حضرت صلی الله علیه وآلہ وسلم دانسته اند . ارسال را مربوط به مبعوث شدن و بعث ان حضرت صلی الله علیه وآلہ وسلم دانسته اند . در حالیکه اگر مربوط به بعثت بود چطور برای کفار فساق منافقین و....رحمت بود ؟

۲- رحمت در آیات شریفه در تفسیر از خود لغت عرب و آیات قرآن و احادیث تشریع و تفصیل است.

رحمت در قرآن ۲ جور است:

۱- تکوینی ۲- تشریعی

رحمت تکوینی به معنای لغتی خود است. - رحم - رحمت خداوند متعال عطیه به محل قابل است.
که استحقاق دارد و استدعا دارد.

در انسان مقدمه اش رقت قلب است انقلاب قلبی؛ وقتی انسان گرفتاری را می بیند و به او کمک می کند کمک می کند تا باطنًا آرام شود خودش و ناراحتی درونی خودش را برطرف کند و ظاهراً کمک به دیگران.
اما ذات حق تبارک و تعالیٰ منزه است از رقت و... او اعطایش بر اساس استحقاق و استدعا موجودات است.
"رحمتی وسعت کل شیء" فقر ذاتی ممکنات را دیده در حدی که استدعا و استعداد داشته اعطا کرده است ۱
رحمت عام است رحمت تکوینی برای همه موجودان و ممکنات ۲- رحمت خاص برای مومن است رحمت

تشریعی

تخم مرغ در حد استعدادش جوجه می دهد نه انسان را در رحمت تکوینی اینطور است. حد مومن استحقاق پیدا می کند رحمت خاصی را دریابد. در ممکنات هم اینطور است.
سنگ با درخت فرق دارد و با حیوان و انسان فرق دارد هر چه سعه وجودی است به همان اندازه سعه وجودی که بهره از وجود برده رحمت عام و تکوینی الهی شامل شده است. بخلی در کار نیست. ذات هر ممکنی به اندازه ظرفیت خودش رحمت را می گیرد.

به همه انسانها عقل داده و فهم داده ، حافظه داده، چشم، گوش، غریزه داده. وقتی مومن از حد انسان خارج شده و مومن شود رحمت شامل او می شودو فکر، روح، عقلش، خواسته اش وسعت دارد به مافوق دنیامیل و توجه دارد ظرفیت پیدا شده خدا می ریزد. کافر ظرفیت روح و باطنش داخل همین دنیاست لذا خدا به اندازه همین دنیا به او می دهد ولو ریاست مادی دنیا باشد لذا دنیا را به کافرین بیشتر داده است. چون اینها دنیا را می خواهند و دنیا را داده. اما مومن ماوراء را می خواهد، می دهد.
رحمت حق به اندازه وسعت هر کس داده می شود.

"وما ظلمناهم ولكن كانوا انفسهم يظلمون" سوره مبارکه نحل ایه شریفه ۱۱۸ ما کم نگذاشتیم و ما ظلم نکردیم به اینها ولکن اینها خودشان به خودشان ظلم کردند(خودشان نخواستند و مشغول پیروی از هوی و هوس خود شدند).

رحمت تشریعی؛ رحمت ایمانی برگشتش به رحمت تکوینی است.

..... "ربنا وسعت کل شیء عرجمة و علمًا." سوره مبارکه غافر آیه شریفه ۷ . "وما ارسلناك الارحمه للعالمين." سوره مبارکه انبیاء آیه شریفه ۱۰۷.

رحمت را گفته اندحال است. در حالی که رحمت هستی برای همه عوالم .

رحمت؛ تمیز است. نفرستادیم تو را برای همه عوالم مگر از جنبه رحمت

رحمت مفعول له است. یعنی اینکه به همه عوالم رحمت برسانی.

۳- عالمین : مراد همه عوالم امکانیه وجود از ازل تا ابد ؛

اگر عالمین را بخواهیم استثناء بزنیم فقط بگوییم عالم انسانی بعداً گیر می کنیم که رحمت برای همین انسانها نبود. نه در دنیا و نه در آخرت که عذاب می شوند. آن وقت رحمت پیامبراکرم صلی الله علیه وآلہ وسلم بعد از بعثت و ۴۰ سالکی شروع شده و معنای این آیه شریفه این نیستبلکه مراد همه عالم هاست .

اول جلوه، تجلی پر کرد همه محیط امکان را. خصوصیت اولین جلوه این است. جای دیگر نگذاشت برای چیزی باز نور ذات حق، ذات مقدس پیامبراکرم صلی الله علیه وآلہ وسلم خلق شد . موجود اول و واسطه است. با قدرت حق می گیرد، با قدرت حق می دهد. باعلم حق می گیرد و می دهد.

اصل و اصیل ذات مقدس حق تبارک و تعالی است.

حتی ظهورات بعدی خودنبوی اکرم صلی الله علیه وآلہ وسلم ظهورات جسمی و انسانی واسطه فیض خودش هست. روح خودش و عوالم بالاترش.

منتھی همه با اذن و مشیت و خواست خداوند تبارک و تعالی.

لذا توسل به اهل البيت علیهم السلام می شود. چرا به انبیاء و ملائکه توسل نمی شود. اصل هستی به وساطت ذات مقدس پیامبر اکرم صلی الله علیه وآلہ وسلم و ائمه معصومین علیهم السلام است. ارتباط با خدا از این طریق ممکن است . این وساطت باید حفظ شود تا اثر داشته باشد.

قال الله تعالى: وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحَسَنَى فَادْعُوهُ بِهَا فَذَرُ الذِّينَ يَلْحِدُونَ فِي أَسْمَائِهِ سِيَجْزُونَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ . سوره

مبارکه اعراف آیه شریفه ۱۸۰

فادعوه بها ، باي بها باي سببيت است . ارتباط شما با خدا سببيتش اسماء حسنی است. با اسماء خدا، خدا را بخوانيد. به سبب اسماء خدا حق را بخوانيد. سبب يعني واسطه ، رابطه.

قال الله تعالى : بسم الله الرحمن الرحيم : در بسم الله الرحمن الرحيم استعانت از اسم الله الرحمن الرحيم است نه استعانت از اذات اقدس الله جل جلاله ؛ استعانت از نامش واز اسماءالحسنی او عز ذكره .

قال الله تعالى: "قل ما يعبوا بكم ربى لولا دعاوكم فقد كذبتم فسوف يكون لزاماً." سوره مباركه فرقان آيه شريفه

۷۷

بگو پروردگار من به شما اعتنا نمی کند اگر دعای شما نباشد. (من) در دعا مدخلیت دارد. نفرمود ربکم . رب پیامبر را باید بخوانی. ربی يعني پیامبر صلی الله عليه وآلله وسلم باید منظور باشد. در دستگاه دعا کاره ایست ، واسطه است.

فقد كذبتم . چه چيزی را تكذيب كردند؟ دعا می کند لولا دعائكم خدا را که تكذيب نكردند، بلکه مدخلیت و وساطت پیامبر اکرم صلی الله عليه وآلله وسلم را تكذيب كردند.لذا همه عوالم هستی باید متousel به اهل البيت عليهم السلام باشند.

اصل هستی بستگی به وساطت خاتم صلی الله عليه و آلله وسلم دارد. این اصل باید حفظ شود تا اثر داشته باشد. وظیفه را با صلوات بیان کردند. دعای دعا کننده بالای سرش معلق است ،معطل است تا صلوات بفرستد. صلوات که فرستاد دعا بالا می رود . دعا بدون صلوات مقبول حق نیست. آل هم هست. هر کس آل را جدا کند دعا مقبول نیست.

غلات از نواصی می گویند چه احتیاجی به پیامبر صلی الله عليه وآلله وسلم داریم؟!! قرآن می فرماید : "مايعبوا بكم ربی" با اشاره و ظرافت می فرمایند:در خانه خدا برای همه باز نیست. درخانه خدا از راهی که خداوند فرموده باز است. وباب خدا رسول الله صلی الله عليه وآلله وسلم است وباب حضرتش صلی الله عليه واله وسلم مولانا علی بن ابیطالب علیه السلام است. لذاممکنی بدون علی علیه السلام کاری به پیامبر ندارد. يعني منکر علی علیه السلام ،منکر پیامبر صلی الله عليه وآلله وسلم است، و منکر وساطت نبی اکرم صلی الله عليه وآلله وسلم منکر خداست. صلوات ،ترجمه به رحمت شده است.

صلوات حق رحمت است بر مصلین .

صلوات ملائکه طلب مغفرت است برای مصلین .

صلوات مومن طلب رحمت حق است بر محمد وآل محمد علیهم السلام

خود حضرت رحمت است . اگر واسطه نبود می باید گفت : "اللهم صل علی" "يعنى درود خدا بر من . در حالیکه میگوئیم "اللهم صل علی محمد وآل محمد" چون باید رحمت از جانب او برسد . او پیشوای قافله هستی است . اگر رحمت بخواهد به موجودی برسد باید از طریق او برسد . او کامل است و خودش رحمت است و احتیاجی ندارد . رحمت حق باید از طریق او برسد . اصل هستی همه ممکنات از طریق اوست . اصل هستی هر موجودی از جانب او رسیده . رحمت خداوند تبارک و تعالی هم به واسطه اوست .

تمام افق هستی را پیامبر صلی الله علیه وآلہ وسلم گرفته "ثم دنی فتدلی فکان قاب قوسین او ادنی" قاب قوس هستی تمام دایره امکانی هستی را گرفته و .... و تمام هستی ظهور؛ نزول آن حضرت است . ومطالبی است که از بیانش در اینجا معذورم .

پس ترا فرستادیم برای اینکه رحمت باشی برای همه عوالم امکانی وجود از ازل تا ابد .....
اللهم صل علی محمد وآل محمد و عجل فرجهم والعن من عاداهم .

يا على مددى ١٠٠١ اللهم عجل لوليک الفرج .

اللهم العن الجبّت والطاغوت وابنيتهم ومحبّيهم ما بعد ما احاط به علمه وبعد فضائل امير المؤمنين عليه السلام .

اگر واسطه میان خدا و خلق لازم نبود بعثت پیامبران مفهومی نداشت .

انسانها همه می دانند که خداوند خالق آنهاست چنانکه قران می گوید:

و لئن سئلتهم من خلق السموات و الارض ليقولن الله

اگر از آنها (کفار و مشرکین) سوال کنی که چه کسی آفریننده آسمانها و زمین است خواهند گفت: آللله
چیزی که کافر را از مومن جدا می کند نداشتن اعتقاد به واسطه بودن پیامبر در شخص کافر است .